

ANTONI WASKOWSKI.

CIENIOM JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

(W 75-tą rocznicę śmierci poety)

W roku bieżącym 75 lat upłynęło od zgonu Juliusza Słowackiego, którego prochy do dziś spoczywają na obczyźnie, w Paryżu. W związku z rocznicą tą krakowski Związek Literatów podjął piękną i słuszną myśl sprowadzenia prochów jednego z największych wieszczów naszych do Ojczyzny. Poniżej podajemy wiersz pióra jednego z najbardziej znanych literatów krakowskich, poety wykwintnego i kulturalnego, członka Wydziału krakowskiego Związku Literatów, p. Antoniego Waskowskiego. Wiersz ten, użyczony nam łaskawie przez autora, był już drukowany w jednym z pism krakowskich, zamieszczamy ze względu na piękną i słuszną myśl w nim zawartą, na jego wysoką wartość literacką oraz ze względu na szerokie koła czytelników naszych, którzy pragnąc współdziałać ze Związkiem Literatów w akcji o sprowadzenie prochów Słowackiego, i organizując na ten cel w całej Polsce wieczory i obchody uroczyste — znajdują na łamach naszych w ten sposób utwór, jakby przeznaczony dla artystycznej recytacji; piękny formą a podniosły myślą.

I niema, ktoby wydarł Twe popioły
ziemi, co przecie nie jest Twoją ziemią...

Na chmur baldachu polskie archanioły,
snów malowidła
i młodych orłów szalejące skrzydła
dumnie a szumnie
wskazują drogę Twej trumnie,
a z piersi naszych przepastnego wnętrza
wstaje modlitwa najświętsza
i woła dzwon:

— wracaj!...

Bo oto co dnia, skoro świt, nad ranem
każdy z nas zrywa się ze snu Korđjanem
i w gruz obala cesarowy tron
i Polskę żywą przeżywa,
jako, że bije godzina szczęśliwa
i wolnym — wolne wznoszą się kościoły
i w duszach gwiazdy się plemią...

A niema, ktoby wydarł Twe popioły
ziemi, co przecie nie jest Twoją ziemią...

Kiedy posłyszysz polskie dzwony w grobie
w godzinę duchów północną,
wiedz, że to serca nam biją tak mocno
ku Tobie...

— wracaj!...

Co rok klucz żorawi
z wędrówki ślugiej, z za morza, z wyraju
leci do kraju,
a niebo w zorzach jak serce się krwawi,
jak serce Twoje,
serce — co rade przegryźć trumien próchno
i skrzydeł dostać
i jak świetlana na piorunach postać
duchów za sobą zwołać korowoje
i patrzeć rychło płomieniami buchną
między swoimi...
serce — co w dzwonach i kadzideł dymie
podobne żywej kolumnie
na nieb lazurze blaskami złotymi
znaczy to imię:
Sława!...

O jak tam smutno musi być ci w trumnie,
gdy słyszysz zdala,
iż się w Polsce cud czekany stawa
i Derwidowych strun pieśń się zapala,
i że mściciele Wenedów nie drzemią
jeno jak młode rosną archanioły,
wichura — szal...
a niema, ktoby wydarł Twe popioły
ziemi, co przecie nie jest Twoją ziemią
i wolnej Polsce je dał!...

— wracaj!...

Już sarkofagi dźwignęły się oto
jak Druidowy głaz
ku Twojej pieśni,
wielkość, ta wielkość, co żyła w nas
snem i tęsknotą,
dostaje żywych kras
i nie śni,
jeno z zapomnień i najgłębszych mroków
dziś żywa
w lot się porywa
od wawelskich stoków...
wielkość — ci dumni i w sobie boleśni
w noc wypatrują puste oczodoły,
gdzie nad mogiłą Twą anioły
drzemią...

A niema, ktoby wydarł Twe popioły
ziemi, co przecie nie jest Twoją ziemią...
— wracaj!...

Za Tobą od stu lat się zrywa
cherubinowych zawierucha buntów
i w każde święto bije dzwon Zygmunów
od serc głębokich po niebos przyczoły,
ze szumem wichrów i za lotem ptaków,
bezkresem wolnych na błękitach szlaków
i gwiazd drogami srebrnymi,
o których marzą dziś na obcej ziemi
Twoje popioły...

— wracaj!...

Już widać... kędyś od rubieży,
od zórz ognistych a najdalszych pól
orłowie lecą — Duch-król
woła rycerzy!...
już słyhać... wicher szaleje i świszczce
od onych łęków i Wisły,
gdzie się wawelskie posiadał dworzyszczce,
w piorunach krwawe mieczyska zabłyśły
i w skrajach zawieruchy
ku Twej mogile otwierają szlak
widome duchy...
z nądem idą — na znak!...
i natężają słuch i wznoszą ręce
w ustawnych tęsknot udręce,
zali się żywą staje Twa mogiła
i zali nad nią biała anielica,
co z Chrystusowej łyzy się narodziła,
rozjaśnia lica
i w tęcz girlandzie zwojuje anioły
błękitem strojne i rosą
wiośnianych kras,
i zali wreszcie one z nią we społy
na białych skrzydłach Twe święte popioły
ojczyźnie przyniosą,
bo oto czas!!! już czas!!!!...

Duch Twój żyw przecie żywemi oczyma
jak stróż strzeże nas
i żywot ima
ku sobie,
więc, gdy posłyszysz polskie dzwony w grobie
w godzinę duchów północną,
wiedz, że to serca nam biją tak mocno
ku Tobie...
a kiedy zasię wichry Ci zapłaczą
od naszych pól
i rubieży
pomyśl, że Ty nas, ścigany rozpaczą,
uczył jak cierpieć należy
i ból
krzepić siłą,
żeby zwycięstwo zyskać — za mogiłą,
a gdy szczeliną do grobu się wmota
blask słońca albo pioruna
i na Twe serce upadnie we trumnie,
Ty, prochu, przez sen uśmiechnij się dumnie
albowiem będzie to struna
ze złota,
którąś ostawił swoim pokoleniom...

Dzisiaj, podobni nieśmiertelnym ceniom
Twego żywota,
idziemy w jasne zaranie
i mocno bijem o przyczoły
nieba
sercami swemi,
my, których oto ze zjadaczy chleba
zmieniasz w anioły,
huraganowe rzucamy wołanie:
— wracaj!!!!...

A niema, ktoby oddał Twe popioły
ojczystej ziemi...

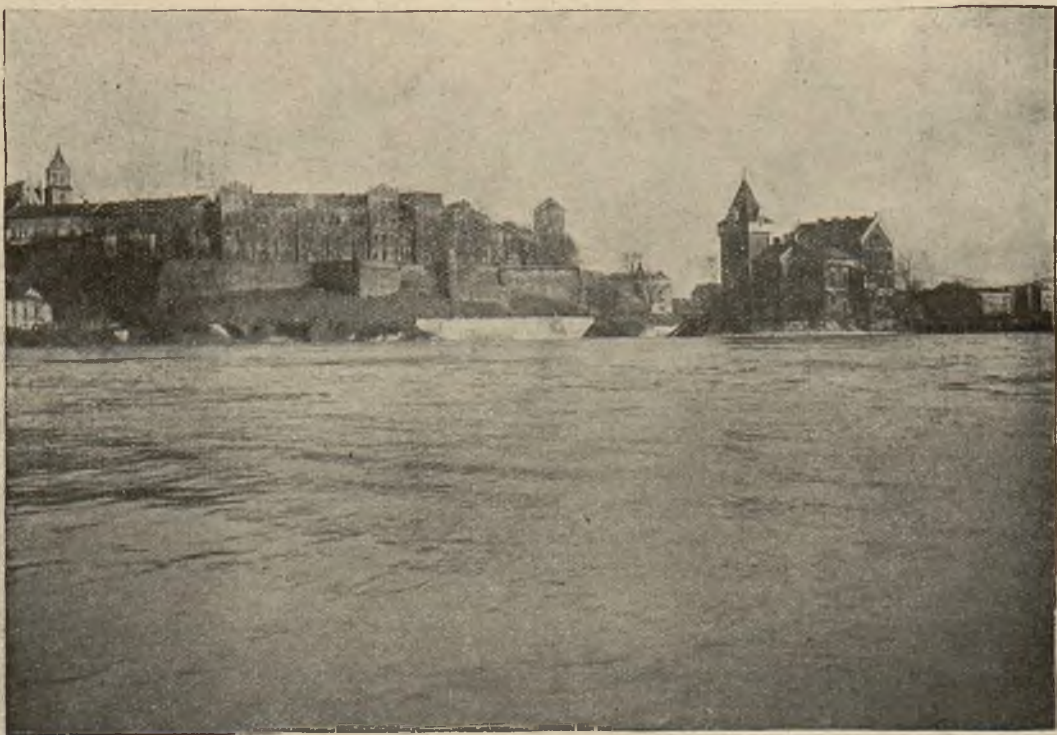
Nasze klęski dyplomatyczne a naprawa skarbu.

Warszawa, w kwietniu.

Dzisiaj, kiedy dzięki premierowi Grabskiemu zmora choroby finansowo-drożynianej przestaje Polskę dławić, społeczeństwo skierowuje tem baczniejszą uwagę na palące zagadnienia naszej polityki zagranicznej. A to tem bardziej, że dwie ostatnie klęski na tem polu, jaworzyńska i kłajpedzka wstrząsnęły do głębi opinią publiczną.

Pierwszym i naturalnym jej odruchem było szukanie winnych. Oczywiście zaatakowano przede wszystkim Ministerstwo Spraw Zagranicznych i nasze przedstawicielstwa na forum międzynarodowym.

Odruchowi temu dziwić się nie można. W każdym państwie minister Spraw Zagr. jest odpowiedzialny za obrót spraw w dziedzinie polityki zewnętrznej. A jednak, jeżeli zastanowimy się głębiej nad dotychczasowymi warunkami bytu politycznego

Najwyższy stan wody na Wiśle pod Krakowem w czasie powodzi warszawskiej. Willa Lasockich naprzeciw Wawelu otoczona została wodą jak wyspa i odcięta od brzegu dębnickiego, z którym połączenie utrzymywano tylko przez specjalny mostek.